

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Svmmvla Selectarvm Qvaestionvm Regvlarivm

Bonagratia <von Habsheim>

Friburgi Brisgoiae, 1665

§. 2. Doctorum consensus circa haereticorum coniugia

[urn:nbn:de:bsz:31-160625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160625)

ignoretur vbinam sit, vel eodem metu à Diocesi
absit, nec ad alterutrum sit tutus accessus validū
est matrimonium contractum absque formā, ad-
hibitis tamen, vt dictum est, duobus testibus. Ad
casum porro specialem respondens Congregatio:
Cum secundum ea, inquit, quæ proponuntur,
Matrimonium fuerit contractum, in Parochia,
vbi erat publicatum dictum Decretum, & exta-
ret in Diocesi Antuerpiensi, cuius erat Parochia,
Vicarius, quia iuxta Conclij Decretum poterat
providere, vtique huiusmodi Matrimonium abs-
que forma contractum esse nullum. Hæcenus S.
Congregatio. Harum Definitionum Apo-
stolicarum obseruantia si tam expedita esset
& facilis, quàm sunt sapientissimi me constituta,
vix locus esset controuersie, quæ non
exinde resolui posset, vt tamen Infirmi-
tatis humanæ grauitas aded inualuit, quæ
salubres præscriptiones vel non admittat,
vel amplius in sui perniciem abutatur, ex
quo moti commiseratione Doctores, dum
mitiora consilia ineunt, in discrepantes quo-
que abeunt sensus. Referam igitur conse-
quenter 1. in quibus consentiant, tum verò
dissentiant.

§. 2. Doctorū consensus circa Hæreticorum coniugia.

Conueniunt 1. valida esse Matrimonia
quando contrahuntur ab incolis illarū
Regio-

Regionum ubi non est publicatum, aut ubi nunquam fuit receptum: partim quia Synodus non vult suum Decretum habere robur, nisi post 30. dies à die publicationis: partim quia lex nunquam recepta non obligat. Videtur idcirco in Declaratione 4. Cōgreg. notanter additum: *tanquam Decretis Concilij obseruatum.* Circa quæ verba P. Marchantius in *Resolue. notab. de Sacram. Marr. casu 8. Resp. 1.* ait satis non esse si velut ex traditione aliqua vel consuetudine obseruetur, sed quod obseruetur aut obseruatum fuerit in vim Decreti Concilij, siue vt S. Cōgr. loquitur, tanquam Decretum Concilij. 2. Cum ex communiore sententia cæteroqui sufficiat Leges & Constitutiones alias publicari Romæ, ad valorem tamen & obligationem huius Decreti satis non est, nisi non solum in Curia vel etiam Diœcesi, verum & in ipsa Parochia publicatum & obseruatum fuerit, iuxta Declar. 4. rationem ex B. Pontio de *Imped. Marr. c. 26. §. 2.* reddit Barbo. in *Trid. Sess. 24. c. 1. n. 169.* dicens hoc non nasci ex eo, quod lex ad sui obligationem exigat, vt acceptetur à populo, sed ex speciali dispositione Ecclesiæ in hoc casu, quæ hanc legem obligare noluit, nisi post promulgationem in singulis Parochijs factam trigintâ que à publicatione diebus elapsis.

3. Fideles

3. Fideles, quibus legitimè facta fuit publicatio in tantum obligari, vt aliter celebrata ipsorum matrimonia nullius sint momenti, quamuis ipsorum aliqui ignorent requiri hanc solemnitatem, Licet enim ignorantia inuincibilis excusare possit à peccato, non tamen inhabiles ad contrahendum potest habiles facere, sicut ignorantia consanguinitatis aut alterius cuiuscunque impedimenti dirimentis nihil prodest sic contrahentibus ad valorem Matrimonij, sed tantum excusare potest, ne sic contrahendo peccent. Addit Mocquetius in *disput. de Clādest. Nupt. c. 6. q. 1. n. 4.* obligare illos in omni euentu & quacunq; necessitate, contra Sotū & Graff. putantes in articulo mortis, quando copia Parochi ac testium haberi non potest, ex æquitate & epichazia, non obstante Decreto Trid. valere Matrimonium, si quis v. g. lethaliter habens concubinam vt filios reddat legitimos & paret faciliorem viam ad salutem clandestinè cum illa contrahit, sed refutantur communiter, quia inhabilitatem materiz Sacramenti nullus casus necessitatis supplet. P. Veriuijs in *Pastorali Mis. tr. 13. de Matr. a. 3.* contra P. Amicum probat, nequidem valere Matrimonium, si Princeps aliquis habens ex concubina filium morti proximus clam contrahat,

hat, & si absque legitimo filio moriatur, totus eius Principatus cum summa fidei Catholicæ iactura deuoluendus esset ad peruersissimum hæredem hæreticum.

Conueniunt etiam 4. communiter circa quartam declarat. vbi constat Decretum Concilij esse publicatum vel aliquo tempore in Parochia tanquàm Decretum Concilij obseruatum; sed Parochialis Ecclesia (vt pote vacans) proprio Parocho caret: itidem Cathedralis caret Episcopo atque Capitulo habentibus à Concilio facultatem alium Sacerdotem ad id delegandi, nullusque alius ibi est, qui vices Parochi vel Episcopi suppleat, Matrimonium valere absque præsentia Parochi seruata tamen in eo in quo potest, formâ Concilij, nempe adhibitis saltem duobus testibus.

5. Similiter concordant in Declar. 5. Si extent quidem Parochus & Episcopus, sed nullo constituto Vicario, vterque metu hæreticorum lateat, ita vt verè ignoretur vbi nam sit: vel si eodem metu à Diœcesi absit, nec ad alterutrum sit tutus accessus, valere matrimonium contractum absque forma Concilij, adhibitis tamen, vt dictum est, duobus testibus. P. Veriuijs l. c. a. 2. ait, non esse tutum accessum ad Parochum, nõ solum quia ipsi non est tutum comparere, sed

sed quia non est tutum sponsæ vel sponse qui cogitur contrahere, Sacerdotem seu Parochum quærere vt contrahant in ipsius præsentia. Vel si prius malè aliter contraxerint, contractum renouare coram ipso alteruter recuset, & interim cogantur per Iustitiã sub pœna carceris conuiuere. Idem docet Sylu, p. 3. q. 45. a. 4. Si Parochus tolleretur quidem ab hæreticis sed ea conditione, vt sacramenta non administret, idq; tam administranti quàm suscipienti prohibitum sit sub pœna mortis, exilij vel grauis multæ. Si tamen Parochus aut alius habens aliunde facultatem assistendi Matrimonijs sese offerat ad assistendum cum dicto periculo, qui absque graui suo periculo eum accerere vel adire possunt, hos ait inualidè contrahere, nisi seruato Concilij Decreto.

6. Incolas vnius loci, in quo promulgatum & acceptatũ est Concilium, si aliò migrent, vbi non est acceptatum, posse ibi validè contrahere, seruata, quoad fieri potest, antiquã lege Ecclesiastica, siue illac transeant, siue domicilium collocauerint. Econtra Incolas illius loci, in quo non est acceptatum Trid. teneri matrimoniũ contrahere coram Parocho & testibus, si diuertat ad locum, in quo est receptum. Vid.

B. Pon-

B. Pontius de Matr. l. 5. c. 9. n. 3. vbi dicit legem illam affixam esse territorio tantum, in quo est promulgatum Trid. vt ibidem decernitur, & non in alio, & similiter etiam inhabilitas: quare in eo loco, in quo promulgatum non est, non potest ea inhabilitas consistere. Decisionum S. Congregationis ided factarum meminit Barbos. in Trid. sess. 24. c. 1. 171. & 172.

7. Denique conueniunt hæresin non esse impedimentum dirimens matrimonium, sicut est Infidelitas; vt præter alios communiter, præclare tradit D. Thom. 4. d. 39. q. 1. ad 8. vbi: *Matrimonium, inquit, Sacramentum est, & ided quantum pertinet ad necessitatē Sacramenti requirit paritatē quantum ad Sacramentū fidei, scilicet Baptismum, magis quàm quantum ad interiorem fidem, vnde etiã hoc impedimentum non dicitur: Disparitas fidei, sed disparitas cultûs, qui respicit exterius serui- zium &c.* Hinc etiam Conc. Trid. Sess. 24. de Sacr. Matr. can. 5. anathema dicit ei, qui dixerit propter hæresin dissolui posse Matrimonij vinculum, vtrū verò licitum sit matrimonium hæretici cum Catholica, vel contra, Catholici cum hæretica, disputat fusè Pontius in append. ad tr. de Matrim. De cautelis in hoc casu seruandis consule Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. 6. 14. n. 2. & 3.

S. 3. Arti-